

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.7.27.
COM(2010)404 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A lőfegyverutánzatok forgalomba hozatala

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A lőfegyverutánzatok forgalomba hozatala

Ez a jelentés a 2008. május 21-i 2008/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv 17. cikkének értelmében készült.

1. A 91/477/EGK IRÁNYELVET MÓDOSÍTÓ 2008/51/EK IRÁNYELV ÉS A LŐFEGYVERUTÁNZATOK KÉRDÉSE

1.1. A lőfegyverutánzatok problémakörének a 2008/51/EK irányelv elfogadását megelőző jogalkotási tevékenység során való megjelenése nagymértékben annak köszönhető, hogy a biztonsággal kapcsolatos aggodalmakat is befoglalták egy olyan irányelvbe, amelynek eredetileg mindössze az volt a célja, hogy – a kellő biztonsági garanciák mellett – egyszerűsítse a polgári lőfegyverek mozgását a belső piacon.

1.2. A módosított irányelv európai parlamenti megvitatása során a parlamenti képviselők által meghívott egyes rendőrségi szakértők olyan lehetséges bűnügyi hatásokat vetettek fel, mint amelyeket például – a bűnelkövetők által valódi lőfegyverre alakított – riasztópisztolyok (vagy eredetileg vaktöltényes pisztolyok) használata idézhet elő.

A fenti aggodalom egyenes következménye volt, hogy a lőfegyver meghatározása a módosított irányelvben, amely szinte szó szerint idézi a lőfegyverekről szóló jegyzőkönyvet¹, minden olyan tárgyra is kiterjed, amely „egy gyúlékony hajtóanyag segítségével töltény, golyó vagy lövedék kilövésére alkalmassá átalakítható [...], ha megjelenésében egy lőfegyverre hasonlít, és kivitelezése vagy alapanyaga miatt ilyenre átalakítható.”

1.3. Ennélfogva az irányelv nem vonatkozik egyéb, megjelenésükben lőfegyverre hasonlító termékekre, így a lőfegyverutánzatokra sem, amelyek fogalommeghatározását az irányelv nem tartalmazza.

2. A LŐFEGYVERUTÁNZATOK: TAGÁLLAMONKÉNT ELTÉRŐ JELENTÉS

2.1. A „lőfegyverekről szóló jegyzőkönyv” „lőfegyverekre” vonatkozó fogalommeghatározásában nincs olyan kritérium, amelyet e jelentés tekintetében ténylegesen alkalmazni lehetne: a jegyzőkönyv lőfegyverek meghatározását tartalmazó 3. cikke a lőfegyverekhez való hasonlóságot érintően csak azokra a tárgyakra tér ki, amelyek „*könnyen ilyen célra alakíthatók át*”.

¹ A nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményhez csatolt, a lőfegyverek, a lőfegyverdarabok, alkotóelemeik és löszereik tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló jegyzőkönyv – http://www.unodc.org/pdf/crime/a_res_55/255e.pdf.

- 2.2. A „lőfegyverutánzat” fogalma az egyes tagállamokban meglehetősen eltérő tárgyakat takar, amelyek jellegüket, bonyolultságukat és veszélyességüket tekintve különösen változatosak, így több olyan tárgy is van, amelyet többé-kevésbé lőfegyverutánzatnak lehet tekinteni. A lőfegyverutánzat fogalma vonatkozhat olyan tárgyakra, amelyek pusztán hasonlítanak a valódi lőfegyverekhez, de akár olyanokra is, amelyek egy lőfegyverrel azonosak.
- 2.3. Az utánzat mellett más elnevezések is használatosak: reprodukció, replikafegyver, másolat. Ezért szükségesnek tűnhet néhány olyan tárgy felsorolása, amelyek a közfelfogás szerint többé-kevésbé a lőfegyverutánzatokhoz hasonlíthatók.
- 2.4. Egyes jogszabályok így a lőfegyverutánzat kifejezést az eredeti lőfegyverrel szigorúan azonos módon kialakított, ugyanolyan megjelenésű és ugyanolyan tulajdonságokkal rendelkező fegyverekre használják. Köztudott, hogy szerte a világon vannak olyan tapasztalt kézműves mesterek, akik az eredeti modell alapján le tudnak másolni, és valamiképpen „klónozni” tudnak egy adott fegyvert. Nyilvánvaló, hogy ha ezek a fegyverek a kereskedelmi szabadalmak figyelmen kívül hagyásával készülnek, gyártásuk, birtoklásuk, és még inkább használatuk a – nemzeti vagy az európai – szabályozás alapján teljes mértékben jogellenes.
- 2.5. Más „lőfegyverutánzatok” szintén a valódi fegyverek valamiféle „klónjai”. Az előzőektől eltérően ezek azonban „hatástalanított” fegyverek, olykor „díszfegyverek” vagy „fantáziafegyverek”. E tárgyak fegyvertesté lehet fém vagy műanyag, a súlyuk hasonló vagy sokkal könnyebb, mindenestre teljesen alkalmatlanok lövés leadására vagy lőszer betöltésére. Ezek a tárgyak főleg az igazi gyűjtők számára értékesek.
- 2.6. Egyes olyan pisztolyok (lényegében kézfegyverek), amelyek valódi lőfegyverek, külön, egyedi kereskedelmi engedéllyel átalakíthatók. Így egy valódi pisztoly gyártója gyártási engedélyét eladhatja olyan gyártónak, aki ténylegesen és jogszerűen lemásolja a kérdéses modellt, azonban csak sörétes pisztolyt és/vagy egyszerű vaktöltényes vagy riasztópisztolyt készít belőle.
- 2.7. Általában véve a riasztófegyverek ugyanis gyakran elég hű utánzatai a valódi lőfegyvereknek (noha nem feltétlenül egy adott modell másolatai). A Kézfegyverek Próbajeleit Felügyelő Nemzetközi Állandó Bizottság (Commission internationale Permanente pour l'Epreuve des Armes à feu Portatives, CIP)² szerint riasztófegyvernek minősül minden olyan kézfegyver, amelyet nem szilárd lövedék kilövésére szántak. A riasztófegyverből tehát vaktöltény, gáz vagy könnygáztöltény lőhető ki.
- 3. EGYÉB, A LŐFEGYVEREKKEL HASONLÓSÁGOT MUTATÓ TERMÉKEK, AMELYEK ÁLTALÁBAN NEM MINŐSÜLNEK LŐFEGYVERUTÁNZATNAK**
- 3.1. A lőfegyverek többé-kevésbé valóság-hű másolatait olyan viszonylag új keletű szabadidős tevékenységekre vagy hobbiból is használják, mint amilyen az „*airsoft*”; ebben az esetben olyan szabadidős tevékenységről van szó, amelyben általában két csapat játszik egymás ellen, és a játékosokat olyan fegyvermásolatokkal (rendszerint

²

A CIP nemzetközi szervezet, amelynek 13 ország, köztük 11 európai uniós tagállam a tagja.

műanyag fegyverrel) látják el, amely gáz vagy sűrített levegő segítségével 6 vagy 8 mm-es műanyag lövedéket lő ki. A csőtorkolati energia általában 2–7 joule.

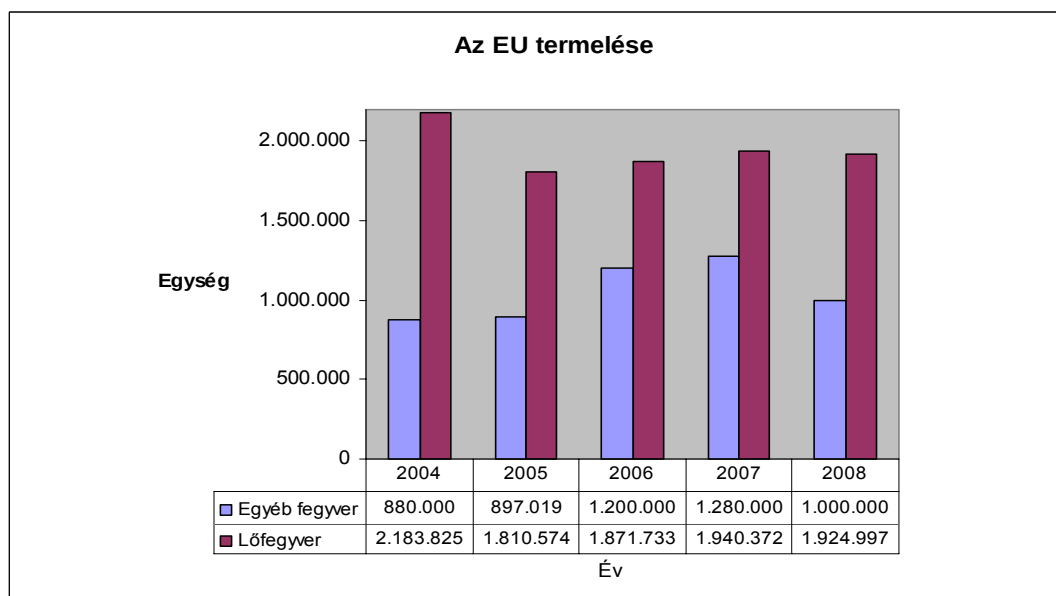
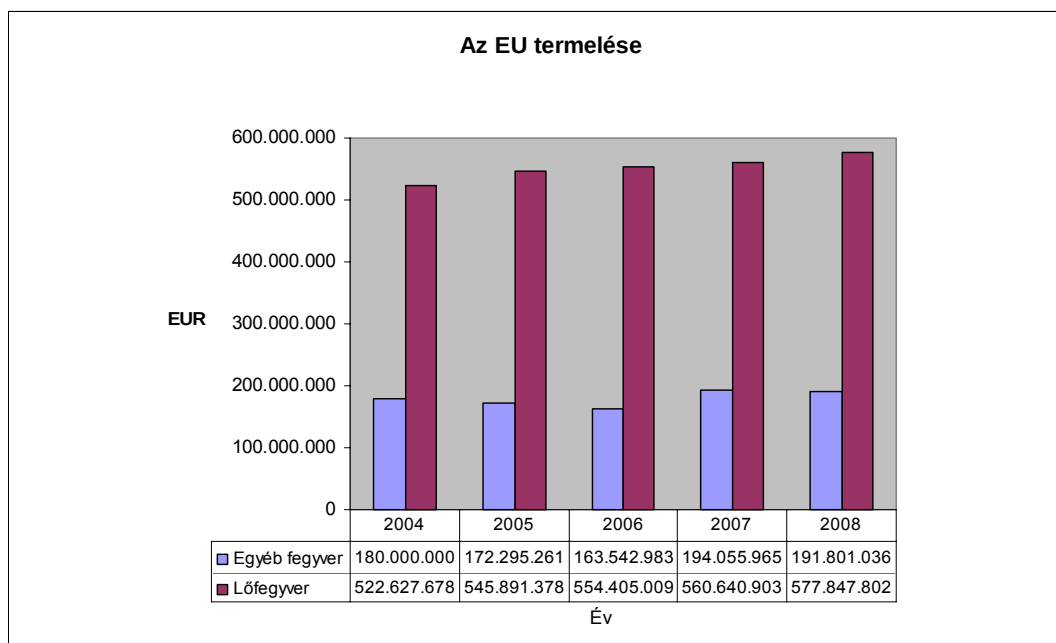
- 3.2. Az úgynevezett sörétes pisztolyok esetenként hasonlítanak a valódi pisztolyokhoz (de ezek sem feltétlenül egy adott modell másolatai). Apró acél- vagy ólom-, esetleg gumilövedékeket tartalmazó töltényt lőnek ki. E pisztolyok is gáz felhasználásával üzemelnek, csakúgy, mint az *airsoft* pisztolyok, a lényegi különbség az alkalmazott töltény jellegében van.
- 3.3. Egyéb tárgyak is mutatnak némi hasonlóságot a lőfegyverekkel, de nem feltétlenül másolják azokat nagyon valóságosan: itt említhető a „paintball” során alkalmazott indítófegyver. A paintball olyan szabadidős tevékenység, amelyet természeti vagy városi környezetben, magánterületen játszanak, és amely játék során általában gázzal vagy sűrített levegővel üzemeltetett, festékgolyót kilövő indítófegyverrel felszerelt játékosok állnak egymással szemben. A festékgolyót 10–13 joule energiával lövik ki.
- 3.4. Más tárgyak is hasonlíthatók még némiképp a valódi lőfegyverekhez, ilyenek adott esetben az állatok leölésére használt pisztolyok vagy a vészjelző illetve jelzőpisztolyok.
- 3.5. Az „utánzat” fogalma bizonyos szóhasználatban vonatkozhat az antik fegyverek reprodukcióira is: e tárgyak többé-kevésbé hű (néha pedig tökéletes) reprodukciói az alkalomadtán múzeumoktól kölcsönvett történelmi fegyverek modelljeinek, amely modelleket azért másolják le, hogy a gyűjtők körében értékesítsék.
- 3.6. Végül emlékeztetni kell arra, hogy egy külön irányelv egyértelműen meghúzza a határt a „lőfegyverutánzat” és a játék között. A 88/378/EGK irányelv I. melléklete 20. pontjának értelmében ugyanis nem tekinthetők játéknak a „*valódi lőfegyverek élethű másolatai*”³. Ezt a kivételt tovább pontosítja és bővíti a 88/378/EGK irányelvet hatályon kívül helyező 2009/48/EK irányelv, amelyet 2011. január 20. előtt a nemzeti jogba is át kell ültetni.

4. A LŐFEGYVERUTÁNZATOK: NÉHÁNY ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI SZEMPONT

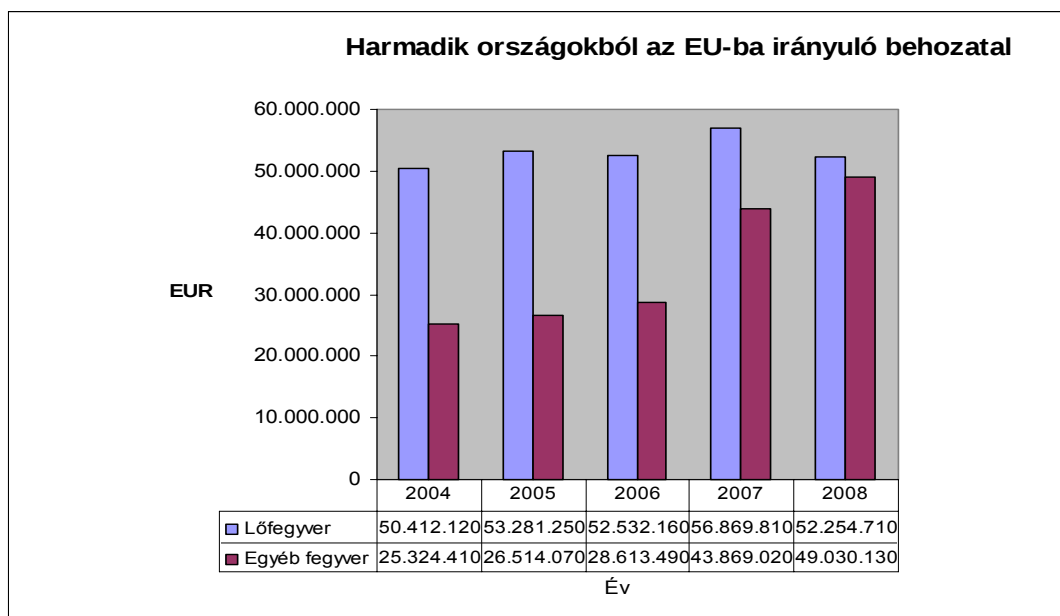
- 4.1. Az Eurostat adataiban a rugóspisztolyok, a lég- vagy gázpisztolyok és a gumibot ugyanabba a statisztikai kategóriába tartoznak⁴.
- 4.2. Ami e kategóriában az EU termelését illeti, az elmúlt öt évben viszonylag stabil tendencia figyelhető meg; a termelés értéke 2008-ban körülbelül 190 millió EUR volt. A termelés volumene némi növekedést mutat; 2008-ban egymillió egységet ért el. A rendelkezésre álló statisztikák szerint az Unió négy legnagyobb gyártó országa Németország (ahol igen népes a sportlövők tábora, mintegy 1,7 millióan rendelkeznek engedéllyel), Olaszország, az Egyesült Királyság és Spanyolország.

³ A 88/378/EGK irányelv 1. cikke: „Ez az irányelv a játékokra vonatkozik. Játéknak minősül minden olyan termék, amelyet úgy alakítottak ki vagy egyértelműen arra szántak, hogy 14 évnél fiatalabb gyermekek játsszanak vele”.

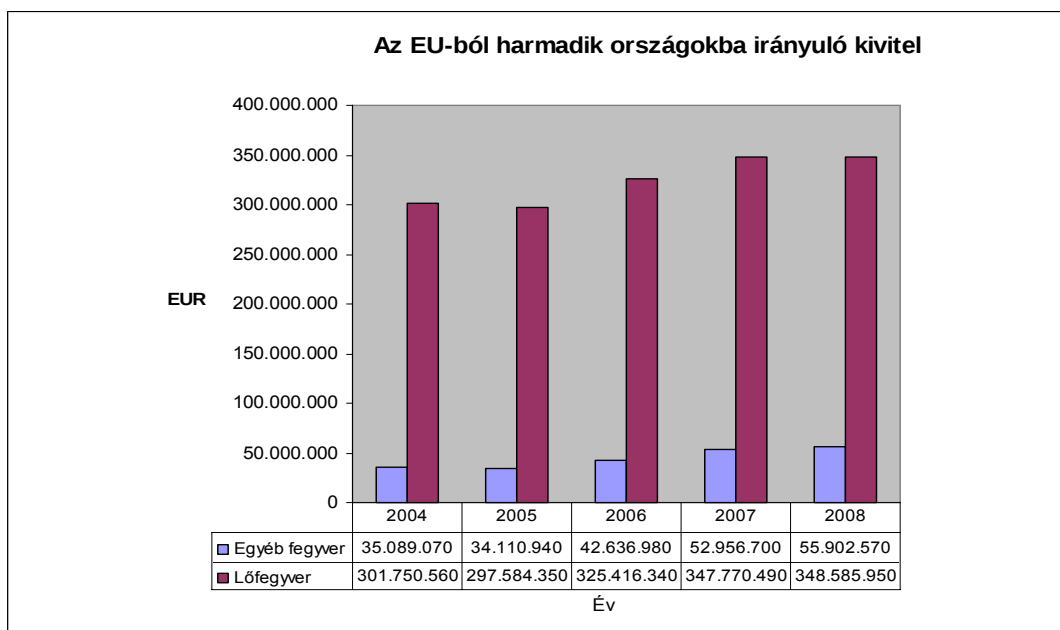
⁴ Az Eurostat statisztikái a „lőfegyverek” és az „egyéb fegyverek” között tesznek különbséget. *Lőfegyverek: revolverek és pisztolyok, vadászpuskák, puskák, karabélyok, elöltöltő puskák (a katonai célú fegyvereket kivéve).* *Egyéb fegyverek: rugós-, lég- és gázpuskák és -pisztolyok, és ólmosbot (a katonai célú fegyvereket kivéve).*

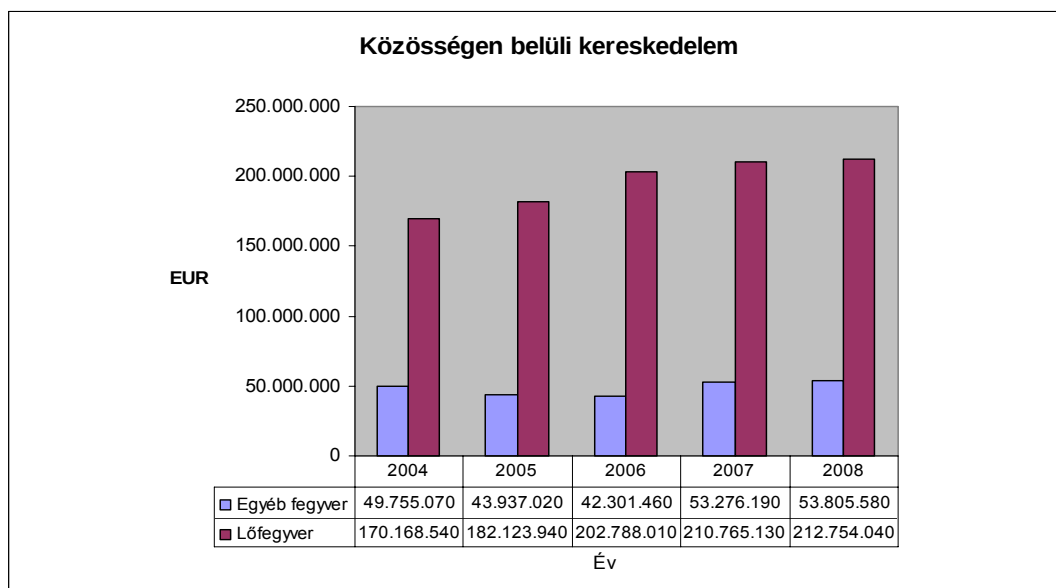
- 4.3. A harmadik országokból az EU-ba irányuló behozatal 2008-ban megközelítőleg 50 millió EUR értéket képviselt. Szintén az Eurostat adatai szerint az európai piac főbb beszállítói Kína, az Egyesült Államok, Tajvan és Japán. Azt is meg kell itt említeni, hogy Törökország és Oroszország jelentős mennyiségben gyárt sörétes és riasztópisztolyokat.

Az EU-ból harmadik országokba irányuló kivitel megközelítőleg 55 millió EUR értéket képvisel. A fő célországok az Egyesült Államok, Oroszország, az Egyesült Arab Emírségek, Szaúd-Arábia és Ukrajna.

- 4.4. Az EU-n belüli kereskedelem 2008-ban viszonylag állandó szinten maradt, értéke mintegy. 53 millió EUR volt. A fő beszállítók Németország és Spanyolország. A fő felvásárlók Franciaország, a Cseh Köztársaság és Olaszország.

5. A BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATOK ÁLTAL KÉSZÍTETT, LŐFEGYVERUTÁNZATOKRA VONATKOZÓ KÉRDŐÍV

5.1. A bizottsági szolgálatok kérdőívet készítettek, és azt 2009 júliusában megküldték a tagállamoknak, hogy a legteljesebb mértékben megvizsgálhassák a „lőfegyverutánszatok” problémakörét.

5.2. A feltett kérdések a lehető legszélesebb körűek voltak, és az alábbi szempontok köré csoportosultak:

- (a) a) biztonsági vagy rendőrségi igazgatási szempontok (rendőrségi statisztikák a lőfegyverutánszatokkal kapcsolatos bűncselekményekről és vétségekről, a fegyverviselés vagy a nyilvános kiállítás korlátozása, stb.);
- (b) b) jogalkotási és szabályozási szempontok, amelyekből különösen azt kívánták megtudni, hogy mely tagállamok rendelkeznek jogszabályaikban külön is a lőfegyverutánszatokról, és ez esetben milyen rendelkezéseket alkalmaznak a lőfegyverutánszatokra (forgalomba hozatal, e rendelkezések alkalmazása a más tagállamokból importált és átszállított lőfegyverutánszatokra...);
- (c) c) gazdasági szempontok annak érdekében, hogy megkíséreljék megbecsülni a lőfegyverutánszatok gazdasági súlyát;
- (d) d) a lőfegyverutánszatok esetleges átalakításához kapcsolódó szempontok, mint amilyen az átalakítást tiltó olyan szabványok vagy eljárások megléte, amelyek a gyártást és/vagy a forgalomba hozatalt szabályozzák.

5.3. Valamennyi tagállam kitöltötte a kérdőívet, és azokat az e témával foglalkozó közigazgatási hatóságokkal (alapvetően a belügyminisztériummal vagy az igazságügyi minisztériummal), valamint az ágazat képviselőivel, kiskereskedőkkel,

illetve a 91/477/EGK irányelvvel kapcsolatos fejleményekben leginkább érintett társadalmi-szakmai csoportokkal folytatott megbeszélések egészítették ki.

- 5.4. Végül a tagállamok által kitöltött kérdőívek eredményeinek összegzését ismertették a tagállami képviselőkkel a 2008/51/EK irányelvvel létrehozott kapcsolattartó csoport második ülésén, amelyre 2010. március 8-án került sor Brüsszelben.

6. A KÉRDŐÍVRE ADOTT TAGÁLLAMI VÁLASZOK: HÁROM KATEGÓRIÁBA SOROLVA

- 6.1. Az első kategóriába azok a tagállamok tartoznak, amelyek nem vagy nem igazán szerepeltetik jogszabályaikban a lőfegyverutánzat fogalmát: ezek Luxemburg, Görögország, Lettország, Észtország, Dánia, Ciprus, Szlovénia, Bulgária és Finnország. Ezekre a tagállamokra az alábbi sajátosságok jellemzőek:

- nem szembesülnek a lőfegyverutánzatok használatához köthető, a közrendet érintő nagy horderejű problémákkal,
- nem tesznek különbséget a kérdéses termékek joule-ban kifejezett kapacitását tekintve,
- a fentiek ellenére bizonyos körülmények között konkrét, a közrendet érintő vagy rendészeti intézkedéseket hoznak, ilyen például a lőfegyvereket utánzó tárgyak birtoklása, illetve nyilvános helyen történő viselésének tilalma.

- 6.2. A második kategória 15 tagállamot foglal magában: ezek Franciaország, Románia, Ausztria, Belgium, a Cseh Köztársaság, Spanyolország, Magyarország, Írország, Olaszország, Málta, Litvánia, Lengyelország, Szlovákia, Svédország és Németország. Az említett országok jogszabályaiban a lőfegyverutánzat (vagy reprodukció) fogalma már kifejezettebben megjelenik, jóllehet különösebb vagy jelentős problémákról ezekben az országokban nem számoltak be. Megállapítható az is, hogy:

- a választóvonal a lőfegyverutánzathoz hasonlító tárgyak és az inkább a valódi lőfegyverekre vonatkozó (például bejelentési, engedélyezési, szállítási) szabályozással érintett tárgyak között nagyon gyakran egy joule-ban kifejezett határérték,
- a 7,5 joule-os korlát gyakori, de a lőfegyverekről szóló jogszabályok akár 1 joule-tól is alkalmazandók lehetnek, előfordulhat azonban az is, hogy csak 17 joule-tól alkalmazandók,
- egy adott határérték (1, 7,5 vagy 17 J) megválasztása nem feltétlenül jelenti azt, hogy az ezt meghaladó lőfegyverutánzatokra minden tekintetben azok a korlátozások vonatkoznak, mint a valódi lőfegyverekre; így a lőfegyverekről szóló jogszabályok alkalmazása egyszerűen jelentheti azt is, hogy a lőfegyverutánzat eladására bejelentési vagy engedélyezési kötelezettség vonatkozik, vagy hogy azt nem szabad kiskorúaknak eladni,
- kiegészítő intézkedések is hatályban lehetnek annak biztosítására céljából, hogy e határértéket ne lépjék át. Így Németország esetében további ellenőrzési lehetőséget jelent egy konkrét szervezet (*Physikalisch-Technische Bundesanstalt*)

fegyvervizsgálati jele⁵, amelyet a gyártáskor kell elhelyezni bizonyos riasztópisztolytípusokon. A fegyvervizsgálati jel garantálja, hogy a riasztópisztoly csőtorkolati energiája nem haladja meg a 7,5 joule-os nemzeti határértéket.

6.3. A harmadik csoportba három tagállam tartozik (Portugália, Hollandia és az Egyesült Királyság), amelyek jogszabályai arra tesznek kísérletet, hogy törvényi vagy rendeleti szinten jobban meghatározzák a lőfegyverutánzatok / reprodukciók / „valóság-hű másolatok” fogalmát. Ezek a tagállamok eltérő mértékben tekintik veszélyesnek egyes lőfegyverutánzatok átalakíthatóságát és forgalomba hozatalát:

- a holland jogszabályok tiltják többek között egyes lőfegyverutánzatok értékesítését és forgalomba hozatalát, függetlenül attól, hogy azokból kilőhető-e lövedék vagy sem, hogy átalakíthatók-e valódi lőfegyverekké vagy sem; ilyen körülmények között természetesen nem meglepő, hogy a vámhatóság és a rendőrség nyugtalanítónak tartja, hogy a lakosság ilyen típusú termékeket vásárol a szomszédos országokban,
- hogy megakadályozzák a valódi lőfegyverekkel való összetéveszthetőséget, az Egyesült Királyság és Portugália egyedi színezést írnak elő egyes utánzatok tekintetében: a lőfegyverek valóság-hű másolataira – *realistic imitation firearms* – az Egyesült Királyságban, és a szórakozási céllal használt utánzatokra Portugáliában (ezek lényegében a „paintball” vagy az „airsoft” keretében használt utánzatok). A veszélyességi kritérium itt már tehát nem a lövedék kilövésére való alkalmasság és nem az „átalakíthatóság” foka, hanem egy valódi fegyver utánzásának vagy az ahhoz viszonyított valóság-hűségnek a mértéke,
- az Egyesült Királyság emellett különleges figyelmet fordít az utánzatokra, a szomszédos országok ugyanis általában kevésbé szigorúan szabályozzák egyes olyan riasztópisztolyok forgalomba hozatalát, amelyek tiltott átalakítása lehetségesnek vélhető. Mivel az Egyesült Királyságban e riasztópisztolyok forgalomba hozatala (és így behozatala) tilos, e tilalom betartásának ellenőrzése a felelős hatóságoktól további intézkedéseket igényel.

7. A KÉRDŐÍV LEGFONTOSABB TANULSÁGAI

- 7.1. Az első észrevétel azzal függ össze, hogy a statisztikai valóságot még maguk az igazgatási szervek sem tudják könnyen megbecsülni, különösen a forgalomban lévő tárgyak számát vagy a lőfegyverutánzatok használatával előidézett vagy lehetővé tett, személyekkel és javakkal szembeni fenyegetést – és még inkább annak súlyosságát – illetően⁶.
- 7.2. Mindazonáltal a biztonsági problémák a tagállamok által bejelentett esetek többségében inkább azzal függenek össze, hogy egyes riasztópisztolyokat jogellenesen átalakítanak abból a célból, hogy azokat valódi lövedékek kilövésére

⁵ Ez a fegyvervizsgálati jel egy kör belsejébe írt PTB betűcsoportot foglal magában.

⁶ Ez alól kivétel Hollandia, ahol pontos statisztikák készülnek az ugyanakkor kevésbé pontosan meghatározott, a „look-a-likes” kategóriába sorolt tárgyakról, illetve az Egyesült Királyság, amely a 2007/2008-as évből mintegy 1500 „valóság-hű” vagy kevésbé valóság-hű másolattal elkövetett bűntettéről és vétségéről („offences”) számolt be. ..

tegyék alkalmassá. Az antik fegyvereket vagy ezek reprodukcióit nem tekintik a személyek vagy javak biztonságával szembeni fenyegetésnek.

- 7.3. A válaszok felhívták a figyelmet arra, hogy egy lőfegyver valóságos másolatának minősülő tárgy (pisztolyt vagy revolvert utánozó álfegyver) megfélemlítő lehet, és rossz szándékú alkalmazása sem kizárt. Az ilyen tárgyak használata természetesen még kockázatosabb lehet a bűnelkövető számára egy lehetséges fegyveres reagálás miatt, többek között olyan esetben, amikor a rendőrök vélik úgy, hogy a jogos önvédelem elvét követik.
- 7.4. A riasztópisztolyok jogellenes átalakításával és általánosabban a lőfegyverutánzatok rosszindulatú, megfélemlítésre vagy fegyveres rablásokhoz történő használatával járó esetek számát ugyanakkor relativizálni kell a riasztópisztolyok (vagy a vaktöltényes pisztolyok) meglehetősen nagy számához képest az Európai Unión belül. Ha ezekhez a kategóriákhoz hozzáadjuk az airsoft fegyvereket, akkor Németországban körülbelül 15–18 millió ilyen terméket birtokolnak.
- 7.5. Azt is meg kell állapítani, hogy egyes lőfegyverutánzatok (különösen a riasztópisztolyok) olykor önvédelmi célból is hasznosnak bizonyulhatnak; ezáltal visszatárhathatják személyes biztonságáért többé-kevésbé jogosan aggódó tulajdonosukat attól, hogy valódi lőfegyverhez próbáljon meg fegyvertartási engedélyt szerezni, vagy – ami aggasztóbb lenne – hogy jogellenesen szerezzen be valódi fegyvert.
- 7.6. Az uniós tagállamok jó része nem gyárt ilyen típusú tárgyakat, nem számol be nagyobb problémáról, és nem készít külön statisztikát a lőfegyverutánzatok tulajdonosairól.
- 7.7. Néhány tagállam jelezte, hogy időnként nyugtalanítónak találják a lőfegyverutánzatok határokon átnyúló mozgását; különösen azok, amelyeknek a jogszabályai eleve meglehetősen korlátozóak. Az EU határain kívül gyártott egyes riasztópisztolyok tekintetében különösen aggodalomra ad okot ezek gyártási módja, mivel ennek következtében könnyen átalakíthatóak, azaz valódi lövedékek kilövésére is alkalmassá tehetők.
- 7.8. Azt is meg kell említeni, hogy az Európai Unió gyártóinak jó részét tömörítő, a Kézifegyverek Próbajeleit Felügyelő Nemzetközi Állandó Bizottság (CIP) tagállamai a riasztópisztolyokat már típus-jóváhagyási, típusmegjelölési, a főbb mérekszámok megfelelőségét ellenőrző, ellenállási és üzembiztonsági próbáknak vetik alá.

8. A LŐFEGYVERUTÁNZATOK TULAJDONOSAI

- 8.1. A „lőfegyverutánzat” típusú tárgyak tulajdonosai csak nagyon ritkán egyeznek meg a lőfegyverek tipikus „használóival”, akik főként vadászok, sportlövők és egyéb kategóriába sorolható lőfegyver-tulajdonosok, valamint természetesen lőfegyvergyártók és -kiskereskedők.
- 8.2. A lőfegyverutánzatok tulajdonosainak másik csoportját az úgynevezett antik vagy egyéb fegyvereket, illetve ezek reprodukcióit gyűjtő személyek alkotják. Meg kell jegyezni, hogy sokan közülük valódi lőfegyvereket utánozó riasztópisztolyokat

gyűjtenek. Ebből eredően erre a kategóriára a lőfegyverutánzatokra vonatkozó esetleges nemzeti rendelkezések is vonatkozhatnak.

- 8.3. Valószínűsíthető, hogy a lőfegyverutánzatok értékesítéséről szóló nemzeti szabályok által leginkább érintett társadalmi-szakmai csoportot a kiskereskedők képviselik. Egyes országokban a lőfegyverutánzatokat csak hivatásos fegyverkereskedésekben lehet értékesíteni, de legalábbis nem lehet játékboltokban eladni.

9. KÖVETKEZTETÉSEK

- 9.1. Helyénvaló figyelembe venni, hogy kilenc tagállam nem vagy nem igazán szerepelteti jogszabályaiban a lőfegyverutánzat fogalmát, és nem szembesül a lőfegyverutánzatok használatával összefüggő, a közrendet érintő komolyabb problémákkal, míg tizenöt másik tagállam nem számol be különösebb vagy jelentősebb problémáról a más országokból származó tranzit- vagy importárut érintően. Csak nagyon kevés tagállam – amelyeknek a lőfegyverutánzatokról szóló nemzeti jogszabályai szigorúbbak – fogalmaz meg időnként aggodalmakat a lőfegyverutánzatok határokon átnyúló mozgásával kapcsolatban. Ilyen körülmények között nem sok elem támasztja alá, hogy a lőfegyverutánzatokról szóló nemzeti jogszabályok európai szintű harmonizációja javítaná a belső piac működését az áruk szabad mozgása előtti akadályok felszámolása révén vagy a versenytorzulások megszüntetésével.
- 9.2. Ezen felül a tagállamok a lőfegyverutánzatok forgalomba hozataláról és használatáról szóló szabályozás bevezetése tekintetében már valódi mérlegelési lehetőséggel rendelkeznek⁷. E forgalombahozatali és használati nemzeti szabályoknak meg kell felelniük az áruk szabad mozgása elvének (az Európai Unió működéséről szóló szerződés – EUMSZ. – 34–36. cikke), és természetesen nem sérthetik a rendőrségi együttműködéssel kapcsolatos, esetleges konkrét intézkedéseket. Az EUMSZ. 34. cikke tiltja azokat a nemzeti intézkedéseket, amelyek közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatják a Közösségen belüli kereskedelmet. E tekintetben az olyan tagállami szabályozás, amely tiltja a lőfegyverutánzatok behozatalát, gyártását, forgalmazását vagy használatát, az EUMSZ. 34. cikkének értelmében kereskedelmi akadállynak minősülhet.
- 9.3. Ugyanakkor az is egyértelmű, hogy egy ilyen szabályozás – ezúttal az EUMSZ. 36. cikke szerint – közbiztonsági, illetve az emberi egészséghez és az emberi élet védelméhez kapcsolódó szempontokkal indokolható lehet, mindazonáltal csak akkor, ha a kérdéses szabályozás tiszteletben tartja az arányosság elvét. Különösen szükséges, hogy a kitűzött célt az EU-n belüli kereskedelem csekélyebb korlátozásával ne lehessen elérni.
- 9.4. Így a lőfegyverek esetében az intézkedés arányosságának elbírálásánál több szempont is számításba jöhet: itt különösen a tilalmak abszolút jellege emelhető ki, vagy az, hogy vannak-e ezek alól kivételek, továbbá az értékesítési tilalmaknak a

⁷ E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 91/477/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében a következő kivételt teszi: „Ez az irányelv nem érinti a fegyverviselésre [...] vonatkozó nemzeti előírások alkalmazását.”

kiskorúak számára történő vagy az internetes, illetve egyszerűen a távolsági értékesítésre való korlátozódása, vagy pedig a nyilvános használatra vagy viselésre vonatkozó tilalmak korlátozása.

- 9.5. Ráadásul a lőfegyverutánzatok EU-n belüli szabad mozgását az egyes nemzeti műszaki szabályoknak a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott termékekre történő alkalmazására vonatkozó eljárások megállapításáról és a 3052/95/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 764/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ is szabályozza. Ezt a rendeletet 2009. május 13-tól kell alkalmazni. A rendelet megállapítja a tagállamok illetékes hatóságai által abban az esetben követendő szabályokat és eljárásokat, ha a rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében vett olyan határozatot hoznak vagy terveznek hozni, amely megakadályozná egy másik tagállamban jogszerűen forgalmazott és az EUMSZ. 34. cikkével érintett termék szabad mozgását.
- 9.6. Ebből következően az EUMSZ. 34. és 36. cikke, valamint a 764/2008/EK rendelet eleve lehetővé teszik e termékek EU-n belüli szabad mozgásának biztosítását, figyelembe véve a tagállamok biztonsági megfontolásait is. E tekintetben helyénvaló megemlíteni, hogy a 91/477/EGK irányelv célja a belső piac létrehozása és működésének biztosítása.
- 9.7. Emlékeztetni kell arra is, hogy az uniós szintű szabályozások konkrétabb rendelkezéseinek hiányában valamennyi fogyasztóknak szánt termék az általános termékbiztonságról szóló 2001/95/EK irányelv rendelkezéseinek alkalmazási körébe tartozik, és ez az irányelv lehetővé teszi, hogy a tagállamok egyes esetekben bizonyos veszélyes termékeket kivonjanak vagy visszahívjanak a piacról.
- 9.8. Ezen felül ha valamennyi lőfegyverutánzat a 91/477/EGK irányelv alkalmazási körébe kerül, akkor természetesen azokra az irányelv minden rendelkezése vonatkozni fog. Ugyanakkor helyénvaló emlékeztetni arra, hogy mióta a 2008/51/EK irányelv módosította az említett irányelvet, az már a lőfegyverre átalakítható lőfegyverutánzatokat is szabályozza. Itt olyan riasztópisztolyokról (vagy bizonyos, vaktöltény kilövésére szánt lőfegyverutánzatokról) van szó, amelyek megjelenésükből és gyártásuk módjából eredően olyan mértékben hasonlítanak egy lőfegyverre, hogy azokra az irányelv valamennyi (a lőfegyverek megjelölésére, nyomon követhetőségére, és különösen nyilvántartására vonatkozó) előírása nehézség nélkül alkalmazható⁹.

⁸ HL L 218., 2008.8.13., 21. o. E rendelet (14) preambulumbekzdése szerint a „fegyverek olyan termékek, amelyek súlyos veszélyt jelenthetnek a személyek egészségére és biztonságára, valamint a tagállamok közbiztonságára nézve. Valamely tagállamban jogszerűen forgalmazott bizonyos fegyverfajtákra egy másik tagállamban – a személyek egészségének és biztonságának védelme, valamint a bűnmegelőzés céljából – korlátozó intézkedések vonatkozhatnak. Ezen intézkedések magukban foglalhatják egy adott tagállamban jogszerűen forgalmazott fegyvereknek egy másik tagállam piacán való forgalomba hozatalát megelőző konkrét ellenőrzéseket és engedélyezéseket. Ezért a tagállamok számára lehetővé kell tenni annak megakadályozását, hogy a fegyverek a nemzeti eljárási követelményeik maradéktalan teljesítése előtt forgalomba kerüljenek.”

⁹ Vö. a 2008/51/EK irányelv (4) preambulumbekzdésével: „Rendőrségi hírszerzési értesülések szerint a Közösségen belül növekedett az átalakított fegyverek használata. Ezért alapvető fontosságú, hogy az ilyen átalakítható fegyverek a 91/477/EGK irányelvnek a lőfegyverekre adott fogalommeghatározása alá kerüljenek.”

- 9.9. Az irányelv más típusú lőfegyverutánszatókra való kiterjesztése sokkal nehezebb lenne, mivel ez azzal járna, hogy e lőfegyverutánszatók gyártóira, forgalmazóira és tulajdonosaira is vonatkozna az irányelv által előírt valamennyi kötelezettség. Márpedig a tagállamok jelenleg már engedélyezésnek vethetik alá az egyes lőfegyverutánszatók birtoklását, megszerzését vagy átruházását az EUMSZ. 36. cikkének megfelelően.
- 9.10. Másfelől, és még mindig ez utóbbi feltételezés mellett maradva, kényes kérdések merülhetnek fel, különösen az említett lőfegyverutánszatóknak a 91/477/EGK irányelv 1. mellékletében szereplő nómenklatúrába történő besorolása tekintetében, amely melléklet különböző kategóriák szerint csoportosítja a lőfegyvereket.
- 9.11. A fentiek alapján a különböző tulajdonságú és rendeltetésű lőfegyverutánszatóknak a 91/477/EGK irányelv alkalmazási körébe vonása nem tűnik kívánatosnak, annál is kevésbé, mivel azok a lőfegyverutánszatók, amelyek átalakíthatók és így lőfegyverhez hasonlíthatók, immár a 2008/51/EK irányelv hatálya alá tartoznak.